

Verslag deelsessie 1

Aardwarmtelab gemeente Nieuwegein

14 april 2021

Opening

Deelnemers aan deelsessie 1 stellen zich kort voor.

Criteria/indicatoren duurzaamheid

Opmerking: Zijn alle alternatieven bekeken voor duurzame energie en is dit dan de meest efficiënte oplossing? Is op een transparante manier gekeken naar de mogelijkheden die er zijn en is dit dan beste manier, het veiligst etc.?

Opmerking: Nieuwegein heeft een hoog temperatuurnet. Is dit een belemmering voor het gebruik van aardwarmte?

Reactie: Aardwarmtewinning is een hoog temperatuurbron. Deze bron kan direct gebruikt worden voor het warmtenetwerk zonder dat aanpassingen in de woningen nodig zijn. Dat heeft dus een groot voordeel. Andere duurzame bronnen worden ook onderzocht (zoals aquathermie) maar die moeten eerst opgewarmd worden tot een hoge temperatuurbron om te kunnen gebruiken in het warmtenet.

Opmerking: Sluiten deze criteria aan bij de criteria die de gemeente moet (her)overwegen naar aanleiding van het amendement van de gemeenteraad? Of heeft de raad meer criteria geformuleerd?

Opmerking: Bewoners willen de garantie dat een aardwarmteproject een substantiële verduurzaming oplevert.

Aanvulling: Martin van Nieuwenhoven licht toe dat gekeken is naar wat er op dit moment bekend is over de verschillende duurzame bronnen om het warmtenet te voeden. Als je goed kijkt dan is er op dit moment met het warmtenet ongeveer 50% verduurzaming met restwarmte van de STEG-centrale. Een aardwarmteproject kan een verduurzaming opleveren van 62% volgens CE Delft maar dan moet je het hele net ook op aardwarmte overzetten. Wij kunnen hiermee 3000 à 4000 woningen verwarmen. Voeg je dan nog een warmtebuffer toe dat zit je misschien op een winst van 1%. Als indicator opnemen wat de verduurzaming oplevert.

Bert van der Zwaan geeft aan: het is belangrijk om te kijken naar de effecten op lange termijn voor wat betreft duurzame initiatieven, zoals onder andere aardwarmte.

Opmerking: Bij duurzaamheidsindicatoren opnemen: percentage toename verduurzaming ten opzichte van huidige warmtevoorziening.

Opmerking: Als ik geen aardwarmte wil maar gewoon mijn CV-ketel wil behouden en waterstof. Wat moet ik dan doen?

Reactie: Het gaat om de verduurzaming van het stadsverwarmingsnet zoals het er op dit moment ligt. 30.000 woningen zijn hierop aangesloten. Dat gebeurt nu deels op gas.

Opmerking: Bewoner spreekt zijn zorg uit om toch op het warmtenet te moeten worden aangesloten.

Aanvulling: Martin van Nieuwenhoven vindt die zorg terecht omdat woningen die nog niet op een warmtenet aangesloten zijn in de toekomst hierop aangesloten gaan worden.

Reactie: Hans maakt een correctie hierop. Het gaat hier alleen om het verduurzamen van het bestaande netwerk omdat dit nu op gas wordt gestookt. Een ander traject is de warmtetransitievisie: hoe gaan gemeentes van het aardgas af en over naar een duurzame manier van verwarmen. Het project aardwarmte loopt daar voor een deel op vooruit en betreft nu de

stadswarmtevoorziening zoals die er ligt. Zodra de transitievisie warmte gereed is dan worden de gesprekken hierover per wijk of buurt gevoerd om te kijken wat daarvoor de beste oplossing is.

Criteria/indicatoren veiligheid

Opmerking: Bij veiligheidsindicatoren opnemen: afstand van gevaarlijke activiteit tot de bewoonde gebieden om aardbevingen in en onder de bewoonde gebieden uit te sluiten.

Reactie: Objectief gezien zijn aardbevingen nooit helemaal uit te sluiten, ze zijn echter wel te voorkomen door de manier waarop er wordt geboord. Staatstoezicht Op De Mijnen is daar ook buitengewoon scherp op. Bevingen zijn, voor zover ze ooit opgetreden zijn, van geringe aard. Een aantal trillingen is op een gegeven moment in kaart te brengen om te bekijken wat de risico's zijn. In zijn algemeenheid is uitsluiten onmogelijk. Dit criterium wordt meegenomen in verwerking afwegingskader.

Opmerking: Algemene stelregel die het RIVM stelt, als eerste criterium van een generieke maatregel, om zover mogelijk afstand van een gevaarlijke activiteit te nemen. Het is een logische indicator om bovenaan te zetten.

Opmerking: Gevaarlijke activiteit is locatie van bovengrondse boren en ondergrond de beide putten voor injecteren en oppompen.

Opmerking: Het gaat over ontwikkelingen voor de komende jaren, maar betekent dat ook dat alles wat nu in ontwikkeling is, wordt meegenomen in de afweging? Andere ontwikkelingen dan geothermie ook graag terugzien in de afwegingen die gemaakt worden.

Opmerking: Afweging in samenhang verhouding duurzaamheidswinst/veiligheidsrisico's/kosten en hoe dit zich bij andere mogelijke nieuwe warmtebronnen verhoudt.

Opmerking: Hierover in een vroeg stadium open en eerlijk communiceren met bewoners.

Opmerking: Betreft drinkwaterlocaties, wat zijn de risico's van mogelijke doorboring van deze winlocaties?

Reactie: Dit is vooral een vraag aan de waterbedrijven en ook aan hen om dit te beoordelen.

Misschien iets om in de plenaire sessie te bespreken.

Opmerking: Gemeente neemt deel aan de veiligheidsoverleggen. Welk veiligheidsoverleggen zijn dit?

Reactie:

1. Aan de werkgroep externe veiligheid met onder andere Warmtebron Utrecht, Veiligheidsregio Utrecht en gemeentelijke beleidsadviseur externe veiligheid.

2. Aan de werkgroep schade en veiligheid met Warmtebron Utrecht en bewoners.

Opmerking: Rol voor de gemeenteraad na het verlenen van de vergunning. Wat is de positie van de raad nog op het moment dat de vergunning verleend wordt?

Reactie: Op 22 april is er een vervolg aardwarmtela, dan wordt het gesprek met de raad gevoerd. We nemen dit mee in die sessie.

Opmerking: Inzicht geven in het risicodossier met de speciale veiligheidsrisico's, de mogelijke oorzaken en de beheersmaatregelen. Het geven van transparantie; hoe is omgegaan met de indicatoren en wat zijn de afwegingen daarbij.

Opmerking: Borgen van veiligheid in de exploitatiefase. Of gelden alle indicatoren die voor het boren gelden ook voor de exploitatiefase?

Reactie: We zitten in een getrapte afweging. De eerste trap is welke veiligheidsaspecten al in acht kunnen worden genomen. Per fase kijken we naar indicatoren. Veiligheid gaat ook over de exploitatiefase. Je begint echter met de andere fases. Kijken naar wat er op voorhand aan het beoordelen en afwegen van veiligheidsaspecten kan worden meegenomen.

Opmerking: Mitigeren van de bijvangst. Wat betekent dit?

Reactie: Als je door de aardlagen heen gaat dan komt er ook altijd iets van gas mee. Er moet duidelijk zijn hoe de initiatiefnemer maatregelen neemt om dit zoveel mogelijk te beperken.